

# REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chișeteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Ghirla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Găvoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurașana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Illa-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Tărnăveana, Timișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul (Tășnad), Zărăndeana, Zlăgheana, Zorile.

Prețul de prenumărare:  
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:  
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:  
de spațiul unui cm<sup>2</sup> câte 10 fileri.

## Situația financiară a antantei.

Fraza repetată atât de des și cu atâta emfază de presa engleză și franceză la începutul războiului, că victoria finală în marea încăierare mondială, va fi de partea acelor, cari vor avea mai multe și ultimele gloanțe de argint, adecă mai mulți bani pentru purtarea războiului, se aude astăzi tot mai rar în presa din Anglia și Franța.

Statele acestea, cunoscute, înainte de războiu, ca cele mai bogate state europene în capitaluri, țări, cari făceau pe bancherii lumii au ajuns, acum, după doi ani de războiu însele în o situație financiară cât se poate de precară. Eșecul suferit de ofensiva antantistă pe toate fronturile, este urmat și de un eșec financiar, mai ales al Rusiei și Italiei, ale căror apeluri continue și insistente la sacul cu gloanțele de argint ale Angliei și Franței, au slăbit în măsură însemnată și forțele financiare, crezute nesecabile ale acestor țări.

După repetite împrumuturi interne, contractate de singuraticile state beligerante ale antantei și acordarea mai multor miliarde din partea Angliei și Franței aliaților lor Rusia și Italia, pentru scopurile războiului, o conferință recentă a reprezentanților antantei la London a decis acum contractarea unui mare împrumut comun de 20 miliarde — în America.

Din suma aceasta reclamează pentru sine Franța 4 miliarde, Italia va primi 2 $\frac{1}{2}$  miliarde, iar restul de 13 $\frac{1}{2}$  miliarde se va împărți între Rusia, Anglia și celelalte state mici în războiu. Condițiile, sub care se contractează noul împrumut comun al antantei, nu sunt încă cunoscute în amănunte. Dobânda de aproape 7% ce trebuie însă plătită pentru el Americii, învederează deajuns marea povară, ce antanta ia asupra sa prin acest împrumut comun, care fără a însemna pentru ea un ajutor financiar efectiv — căci abia îi va ajunge pentru vre-o 50 de zile de războiu — o face numai tributară pentru un lung șir de ani Americii.

Iată și situația sumară a băncilor de emisiune a Angliei, Franței și Rusiei, la finele lui Iulie a. c. Cifrele fantastice ce le prezintă circulația biletelor de bancă asemenea arată epuizarea mult bucinatelor resurse financiare nesecabile ale antantei.

### Banca Angliei.

Situația dela 27 Iulie 1916.

	mii lire st.
Rezerva totală . . . . .	38,781
Bilete în circulație . . . . .	36,045
Stocul metalic . . . . .	56,376
Portofoliu . . . . .	75,219
Depozite particulare . . . . .	85,241
Depozitele Statului . . . . .	52,990
Banenote în rezervă . . . . .	36,758
Garanție în val. de stat . . . . .	42,188

Raportul dintre rezerve și pasivul este de 28.05 la sută.

### Banca Franței.

Situația pe ziua de 27 Iulie 1916.

	mii franci
Stocul în aur . . . . .	4.780,278
Stocul în argint . . . . .	341,593
Dispon. în străinătate . . . . .	602,086
Portofoliu nelovit de morator . . . . .	424,267
Efecte amânate . . . . .	1.447,078
Avansuri de titl. . . . .	1.191,570
Avansuri de războiu pentru Stat . . . . .	8.500,000
Avansuri Statelor aflate în război . . . . .	1.190,000
Cercul de bilete . . . . .	16.093,723
Depoz. tezaurul . . . . .	62,034
Depozit particular . . . . .	2.219,705

### Banca de Stat din Rusia.

Situația Băncii la 28 Iulie st. n. 1916.

ACTIVUL	milioane ruble
Stocul aur . . . . .	1547.4
Aur în străinătate . . . . .	1868.1
Monede de argint și aramă . . . . .	79.1
Efecte scontate . . . . .	366.5
Bonuri de tezaur pe termen scurt . . . . .	3762.2
Avansuri pe titluri . . . . .	499.3
Avansuri pe mărfuri . . . . .	43.0
Avans. inst. de cred. pop. . . . .	68.4
Avans agricole . . . . .	19.7
Avansuri industriale . . . . .	8.3
Soldul compt. sucurs. . . . .	582.2

## PASSIVUL

Bilete în circulație . . . . .	6753·1
Capitalul Băncii . . . . .	55·0
Depuneri . . . . .	20·8
Conturi-curente ale tez. . . . .	201·1
Conturi-curente partic. . . . .	1204·4

Față în față cu cifrele de mai sus stau împrumuturile interne atât de strălucit reușite ale puterilor centrale, cari dovedesc, că precum pe teren militar, tot astfel și pe teren financiar monarhia noastră și Germania au trecut mai cu ușurință peste al doilea an de războiu, decât antanta.

## Fondări nouă în semestrul I. 1916.

În semestrul prim al anului curent s'au înființat în Ungaria în total 8 institute de bani nouă, anume două bănci mici cu capital social de abia K 125,000 în Budapesta și 6 bănci nouă în provincie cu capital social de K 1.100,000.

Dintre institutele de bani în ființă și-au urcat capitalul în Budapesta 5 institute cu K 22.050,000 și 27 de institute în provincie cu capital de 9.355,000.

Reduceri de capital în Budapesta nu au avut loc în semestrul prim al anului curent; din contră în provincie și-au redus capitalul zece institute de bani cu K 3.236,000.— Prin lichidare, fuziune au încetat a exista 2 institute de bani din capitală și 6 din provincie.

Societăți industriale și alte societăți de acții nouă (nu institute de bani) s'au fondat în semestrul prim al anului curent în Budapesta 51 cu capital social de K 64.798,600.—, iar în provincie 22 cu capital social de K 6.298,000.

Dintre societățile pe acții industriale din Budapesta și-au urcat capitalul în semestrul I 1916 26 cu K 33.755,000, iar în provincie 24 cu K 20.957,500.—.

Reduceri de capital au avut loc la 15 întreprinderi industriale și de altă categorie din Budapesta cu K 9.164,250 și la 5 întreprinderi din provincie cu K 894,900.—.

Prin fuziune, lichidare, concurs etc. au încetat în semestrul I 1916 în Budapesta 12 întreprinderi industriale, iar în provincie 11 întreprinderi.

Prin urmare suma capitalurilor investite în acțiuni nouă în prima jumătate a anului curent (fără detragerea capitalurilor pierdute prin reducerea capitalului social sau dizolvarea societăților) s'a cifrat în Budapesta cu K 120.728,600.—, iar în provincie cu K 46.714,400.—, în total deci cu K 167.443,100.—, pe când în 1915 suma aceasta a fost de K 33.340,000.—, iar în 1914 de K 53.916,300.—, astfel că diferența în plus este de K 134.103,100.—, resp. de K 113.526,800.—.

Între institutele de bani din provincie nouă fondate, în sem. I 1916, aflăm și o nouă bancă românească în Sibiu „Adevărul“ întemeiată cu capital social de K 10,000.— (!). Asemenea figurează o bancă românească și între băncile din provincie, cari și-au urcat capitalul în sem. I 1916, anume „Steaua“ din Petre, dela K 112,000.— la K 140,000.—.

Reduceri de capital social s'au făcut la următoarele două bănci românești:

la „Ancora“, Gataia dela K 50,000.— la K 24,000.— și

la „Agricola“, Lugos dela K 200,000.— la K 150,000.—.

## Un nou sistem de stenografie.

(Urmare).

## I.

iată	-ie
ici și colo	înainte (vezi mai înainte):
in-	împrejur
în- (îm-)	împrejurare
în această privință, în privința aceasta	împreună cu
-i (scurt) -lui (articoli de declinațiune)	în sfârșit
-iune (vezi chestiune)	în fine
inter-, interes	în special
între	în general
-ism	inclusiv
-ime, -itate	încât
încă	întrucât, întrucât privește
însă	în privința
în ce privește	într'adevăr
îndeobște	inducere, introducere, în-
întâi (vezi: mai întâi):	formațiune, inventar
-ița	în tot cazul
înța	încoace
-ia	-ist
	-ic (vezi și -nic)
	jumătate, jurnal

## L.

-ul, -l -le (articol)	lucru
-lor (articol)	literatura
lângă (de lângă):	la mulți ani
laolaltă	

## M.

mai	mai mult sau mai puțin
mai cu seamă	maestru, marfă, măsură
maximum	mărime
mai înainte	material
mai înainte de toate	mecanic
mai întâi	matematic
mai mare	-ment
mai mult	-mânt
mai puțin	minimum
mai mult decât	mijloc
mai mult decât oricând	mult mai mult
mai puțin decât	

## N.

natura	-niță
natural	niște
național	nostru
națiune	noastră, noștri, noastre
ne-	nu
neguțător, negustorie	numai
netto, negoț	nu mai mult
nici un	nu numai
nici nu	nu se poate
niciodată	nu mai puțin
nimic	

- O.**  
oameni  
odată  
odată pentru totdeauna  
onoare (vezi locuțiunile  
am, avem, avut onoare)
- P.**  
pe lângă  
parecă, se pare, că  
precum  
puțin  
puțin câte puțin  
principal, lucrul principal,  
ce este principal  
principiu, -i, -ial  
perdere, plata, plătit, plă-  
țile, practic, pozitiv,  
prima-nota, primesc, pri-  
mit, profit, prompt, pro-  
mit, public, raport
- R.**  
românește, românesc  
registru, -e, înregistrare,  
regulare, regulat,  
regulă (vezi: de regulă)
- S.**  
sald, salda-conti, sistem  
socoteala, suma, suma to-  
tală  
scadent, scadență  
stenografie  
separat
- T.**  
tocmai  
totuș  
-tudine  
-tură  
transport  
trece, trece cu vederea,  
trece în revistă
- U.**  
unde, undeva  
ulterior  
următor, următoare
- V.**  
vre-odată
- Z.**  
zice, zice, că..., se zice, că...
- Ob-  
obcinuit  
observ  
observare  
om
- pentru  
pentruca  
pentrucă  
pentruca să  
pot  
poate (vezi: nu se poate!)  
poate că, se poate că  
prin urmare  
pretutindeni  
până, până la  
până la oarecare punct  
până acum  
peste  
peste puțință
- răs-  
re-, res-  
referitor la  
Român, România
- să  
să se  
să-mi permiteți, ca să  
să-mi dați voie, ca să  
și  
și așa mai departe
- tate, -etate, -tăți  
-ție, -țiune  
tot, toate  
tot mai mult  
totdeodată, totodată  
totdeauna  
timp  
ține minte, ținut minte
- un, unui, unii, unor  
unul și altul  
-ul, (articol)
- va să zică  
vecinic
- zi, ziua, ziua de azi

Cu acestea am fi terminat partea teoretică\*).

Modelele practice alăturate în supliment vor trebui cetite, scrise și exercitate *paralel* cu textul teoriei din cele precedente. Ele sunt necesare, dar și suficiente. Ceice au intențiunea serioasă și vreau să-și însușiască sistemul nostru de stenografie, pentru a se folosi de el: elevii la prelegeri, studenții

\*) Textul, ce urmează aici este stenografat la sfârșitul suplimentului practic, ca stenogramă de model.

la cursuri, funcționarii în biuro, ziariștii în serviciu, profesioniștii toată viața, nu vor simți trebuința unei instrucții speciale afară de cele cuprinse în §§-ii precedenți și afară de modelele practice alăturate. Orientarea în acestea va fi ușoară: cuvântul stenografat este provăzut cu număr curent și sub acelaș număr se află și cuvântul scris cu litere latine.

De sine se înțelege, că, după ce cetitorul își va fi însușit toate acestea, va avea datorința să scrie mult după dictando, observând legile sistemului: la început încet și corect, apoi corect și repede, până va putea scrie orice cuvânt momentan fără a se mai răzgândi: ce și cum? Scriind corect, cetitul va fi sigur oricând, după ce în privința siguranței sistemul acesta nu lasă nimic de dorit: există regula, ce suplinește orice semn nescris.

(Va urmă).

## JURISDICȚIUNE.

### Domicilierea se ține de conținutul regulat al cambiei.

Aceasta a enunțat-o nu de mult Curia reg. prin sentința sa Nr. 1540/919 P. IV, declarând admisibil faptul, ca un cambiu de prolongire, provenit din o afacere încheiată la o filială să fie domiciliat, fără nici o stipulație specială, la sediul centralei. Imprejurarea că cambiul original (fundamental) n'a fost domiciliat la centrală, ci a fost plătit la acceptant nu formează piedecă pentru o astfel de domiciliere.

## CRONICĂ.

Datoria de stat a Ungariei a fost în răstimpul dela anul 1880 până inclusiv anul 1913 următoarea:

	Suma	creșterea datoriei de stat	Creșterea medie pro an in milioane coroane
1880	3348	1488	110
1890	4886	1538	150
1900	5848	962	96
1910	6890	1042	104
1913	7500	610	203

Datoriile acestea au reclamat următoarele dobânzi anuale.

	Dobândă anuală milioane Cor.	Creșterea procen- tuală a dobânzilor. %
1871—1880	151	37.08
1881—1892	220	45.25
1893—1900	281	27.81
1901—1905	289	2.83
1906—1913	314	8.—

**Cheltuielile războiului mondial.** Cheltuielile curate de războiu ale celor 6 mari puteri beligerante, adecă sarcinile financiare, ce trec peste cheltuielile de stat ordinare, se urcă în cei doi ani de războiu la suma rotundă de K 220 miliarde.

Suma aceasta se repartizează asupra singuraticelor state precum urmează:

	Anul de războiu		Total
	prim	al doilea	
Antanta:	miliarde coroane		
Anglia . . . . .	24.2	36.—	60.2
Franța . . . . .	17.7	26.4	44.1
Italia . . . . .	5.—	5.9	10.9
Rusia . . . . .	18.—	25.9	43.9
Total	64.9	94.2	159.1
Puterile centrale:			
Germania (împrum. de războiu) . .	16.—	24.5	40.5
Austro-Ungaria (împrum. de războiu)	7.—	12.5	10.5
Total	23.—	37.—	60.—
Rezumat:			
	Anul de războiu		Total
	prim	al doilea	
	miliarde coroane		
Antanta . . . . .	64.9	94.2	159.1
Puterile centrale .	23.—	37.—	60.—
Total	87.9	131.2	219.1

În Anglia cheltuielile lunare s'au cifrat în anul prim cu 3 miliarde șterlingi, în anul al doilea cu 6 miliarde funți șterlingi.

Franța a cheltuit lunar 1950 milioane în anul prim și 2300 milioane în anul al doilea.

În Italia cheltuielile s'au urcat în primele 7 luni de războiu lunar la 450 milioane Lire, în următoarele 7 luni lunar la 850 milioane Lire.

Rusia a avut în anul prim cheltuieli lunare de 1500 milioane Ruble, în anul al doilea lunar 900 milioane Ruble.

Cheltuielile zilnice de războiu ale Ungariei au fost, conform unor declarații ale ministrului de finanțe Teleszky, în anul prim de K 450—470 milioane Coroane lunar, în anul al doilea 560—600 milioane lunar.

Cheltuielile de războiu de până acum ale Bulgariei și Turciei sunt evaluate la circa 6 miliarde astfel că toate țările beligerante, împreună, au avut cheltuieli în cei doi ani de războiu în total de 225 miliarde Coroane.

„Banca Națională a României“. Situațiunea sumară la 16 Iulie 1916 în comparație cu 18 Iulie 1915 prezintă următoarele cifre:

**Activ:** Stoc metalic: Lei 547.137,849, și anume: aur (monete) L 297.260,492, aur depozitat L 168.571,950, aur (lingouri) L 325,247, disponibil și trate considerate ca aur L 80.980,160, (în 1915 L 264.732,802 și anume: aur (monete) L 165.493,242 aur depozitat L 25.220,000 aur (lingouri) L 205,000 disp. și trate cons. ca aur L 73.814,560). Argint și diverse monete: Lei 253,712 (în 1915 Lei 515,014). Efecte scontate Lei 98.914,550 (în 1915 Lei 209.319,466). Împrumuturi pe efecte publice în cont-curent: Lei 33.081,908 (în 1915 Lei 50.167,677). Împrumutul Statului de 15 mil. fără dobândă (1901): Lei 9.687,259 (în 1915 Lei 11.273,958). Împrumut în cont-curent pe bonuri de tezaur 2½% aur (1914 și 1915):

L 156.305,883 (în 1915 L 223.974,938). Efectele capitalului social: Lei 10.657,832 (în 1915 Lei 10.699,576). Efectele fondului de rezervă: Lei 32.843,077 (în 1915 Lei 16.411,177). Efectele fondului amort., imobililor, mobililor și mașinilor L 3.845,181 (în 1915 L 3.956,681). Imobile Lei 6.726,513 (în 1915 L 6.738,003). Mobilier și mașini de imprimare: L 1.110,361 (în 1915 L 1.110,861). Cheltuieli de administrație: Lei 193,025 (în 1915 Lei 212,735). Efecte și alte valori în păstrare: Lei 154.256.925 (în 1915 Lei 138.043,141). Bonuri de tezaur 2½% aur în gaj pentru Împrumutul Statului: Lei 400.000,000 (în 1915 Lei 300.000,000). Efecte în gaj și în păstrare provizorie: Lei 161.524,594. (în 1915 Lei 158.207,369). Conturi-curente: L 337.332,390 (în 1915 L 17.102,585). Conturi de valori: L 33.638,618 (în 1915 L 21.973,412). Conturi diverse: Lei 21.582,561 (în 1915 L 34.217,273).

**Pasiv:** Capital: L 12.000,000 (în 1915 L 12.000,000). Fond de rezervă: L 42.416,275 (în 1915 L 39.780,616). Fondul amort. imobil., mobil. și mașinilor: L 6.295,424 (în 1915 Lei 5.907,700). Bilete de bancă în circulație: Lei 946.490,982 (în 1915 L 670.553,767). Profit și Pierdere Lei 5.061,688 (în 1915 Lei 4.902,667). Dobânzi și beneficii diverse: Lei 306,360 (în 1915 Lei 786,832). Conturi-curente și recepise la vedere: Lei 236.328,025 (în 1915 Lei 67.848,592). Efecte și alte valori de restituit: L 715.781,519 (în 1915 L 596.250,510). Conturi diverse: Lei 44.411,965 (în 1915 Lei 70.625,984).

**Taxa: Scont 5%, dobânda 6%.**

## Sumarul:

**Situația financiară a antantei. — Fondări noue în semestrul I 1916. — Un nou sistem de stenografie. — Jurisdicțiune:** Domicilierea se ține de conținutul regulat al cambialului. — **Cronică:** Datoria de stat a Ungariei, Cheltuielile războiului mondial, Banca Națională a României.

Nr. 2680 E. ex. 1916.

## Concurs.

Pentru ocuparea postului unui *ajutor de contabil publică* concurs cu termen până la 15 August st. v. 1916. Beneficiile sunt: salariu 1600 cor., bani de cvartir 400 cor.

Cei cari știu purtă contabilitatea independent vor fi preferiți. Postul este a se ocupa imediat după angajare.

Caransebeș, în 5 Iulie 1916.

Consistorul eparhiei gr.-or.  
române a Caransebeșului.